

NVAO • NEDERLAND

BEOORDELING BESTAANDE EXPERIMENTEN LEERUITKOMSTEN

PROTOCOL

APRIL 2019

Inhoud

Inleiding	3
1 Standaarden.....	4
1.1 Toepassing standaarden	4
1.2 Standaarden voor de beperkte beoordeling	4
Beoogde leerresultaten	4
Onderwijsleeromgeving	4
Toetsing.....	5
Gerealiseerde leerresultaten	6
1.3 Standaarden voor de uitgebreide beoordeling.....	6
Beoogde leerresultaten.....	6
Programma.....	7
Instroom	7
Personeel.....	8
Voorzieningen	8
Begeleiding	8
Kwaliteitszorg.....	8
Toetsing.....	9
Gerealiseerde leerresultaten	9
1.4 Oordelen en beslisregels.....	9
Accreditatiebeoordeling.....	9
2 Procedure.....	9
2.1 Accreditatiebeoordeling.....	10
Beoordelingsproces	10
Panelsamenstelling.....	10
Aanvraag	10
Besluitvorming NVAO	11
3 Documentatie.....	12

Inleiding

Dit protocol is een ondersteunend document bij het kader voor de beoordeling (accreditatie) van bestaande opleidingen¹ (hierna: 'kader bestaande opleidingen'), specifiek ten behoeve van de accreditatiebeoordeling van opleidingsvarianten die deelnemen aan het experiment leeruitkomsten, inclusief het experiment onvolledige opleidingen.² Het protocol bevat aanvullende kwaliteitseisen bij de standaarden uit het kader en geeft aanwijzingen voor de organisatie van de beoordeling.

Dit protocol is een aanpassing van het protocol van 25 september 2017, naar aanleiding van de Wet accreditatie op maat en het nieuwe *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (NVAO, september 2018). Beoordelingen die nog het eerdere *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (NVAO, september 2016) hanteren, volgen dit protocol in combinatie met dat beoordelingskader; het moment van indienen van het voorstel tot panelsamenstelling is leidend voor het te hanteren beoordelingskader.

Instellingen voor hoger onderwijs kunnen binnen het experiment leeruitkomsten bestaande opleidingen in een deeltijdse en duale variant aanbieden waarbij geen sprake hoeft te zijn van een samenhangend geheel van onderwijseenheden als bedoeld in artikel 7.3, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), maar waarbij een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten is vastgelegd. Op basis hiervan kunnen individuele opleidingstrajecten worden ingericht. Het experiment duurt van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2022.

Dit protocol is van toepassing op experimenteervarianten waarover de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in 2016, 2017 of 2018 positief besloten heeft op basis van een planbeoordeling. Na het positieve besluit zijn de experimenteervarianten gestart. Op enig moment gedurende de looptijd van het experiment beoordeelt een panel van *peers* (de gerealiseerde kwaliteit van) experimenteervarianten; deze beoordeling vindt plaats voorafgaand, tijdens of na de reguliere accreditatiebeoordeling van de desbetreffende opleiding.³

De NVAO maakt met alle deelnemende instellingen tijdig individuele afspraken over de planning van de beoordeling van de gestarte en nog te starten experimenteervarianten, aansluitend bij haar brief van 13 juli 2016. Het uitgangspunt bij de accreditatiebeoordeling van een experimenteervariant is dat de beoordeling niet eerder dan twee jaar na de start ervan plaatsvindt en bij voorkeur in het derde jaar na de start.

¹ Onderdeel van het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (september 2018).

² Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016 en Subsidieregeling van 5 oktober 2015, houdende voorschriften voor diverse experimenten op het terrein van flexibilisering van het hoger onderwijs.

³ De reguliere opleidingsvarianten worden volgens het visitatierooster van de NVAO beoordeeld. In geval van een reguliere accreditatiebeoordeling voor de beoordeling van de experimenteervariant(en), worden van de uitlopende, reguliere variant(en) alleen de laatste twee standaarden van het beoordelingskader (Toetsing en Gerealiseerde leerresultaten) beoordeeld.

1 Standaarden

1.1 Toepassing standaarden

Bij de accreditatiebeoordeling van een experimenteervariant is de beperkte beoordeling van toepassing voor instellingen die beschikken over het oordeel 'positief' of 'positief onder voorwaarden' voor de erkenning instellingstoets kwaliteitszorg (ITK). Instellingen die hierover niet beschikken maken gebruik van de uitgebreide beoordeling.

1.2 Standaarden voor de beperkte beoordeling

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant. De leerresultaten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de leerresultaten te realiseren. Het aantal EC is een uitdrukking van de mate waarin de eenheid van leeruitkomsten bijdraagt aan het realiseren van de leerresultaten (een outputgerichte benadering, zoals vastgelegd in het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016).

Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode. Leeruitkomsten moeten voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- **Leerwegaafhankelijk:** ze stellen studenten in staat een eigen leerweg te bepalen.
- **Representatief** voor de leerresultaten van de opleiding.
- **Herkenbaar** voor het werkveld.
- **Specifiek en meetbaar:** ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegaafhankelijke toetsing.
- **Transparant:** de relatie tussen leerresultaten, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk.
- **Samenhangend:** ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere (eenheden van) leeruitkomsten.
- **Duurzaam:** ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch

voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten. De opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen. De opleiding laat hierbij zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden.

Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten.

De student voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Uit een intake-assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van een toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de toegelaten student in aanmerking komt.

De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is, leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartite overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen. De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.

Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren

voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten. Bij de beoordeling van eindwerken hanteert het panel de voorschriften uit het kader bestaande opleidingen. Het panel maakt een adequate en representatieve selectie van de eindwerken die het wil zien. Indien er nog geen eindwerken beschikbaar zijn, bekijkt het panel tussenwerken.

In geval van een gelijktijdige beoordeling van meerdere verwante opleidingen van een instelling, kunnen instelling en panel een afwijkende afspraak maken over het aantal te beoordelen eindwerken. Uitgangspunt is dan dat het panel werken bekijkt van ten minste vier studenten per opleiding.

1.3 Standaarden voor de uitgebreide beoordeling

Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant. De leerresultaten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de leerresultaten te realiseren. Het aantal EC is een uitdrukking van de mate waarin de eenheid van leeruitkomsten bijdraagt aan het realiseren van de leerresultaten (een outputgerichte benadering, zoals vastgelegd in het Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs, 8 april 2016).

Leeruitkomsten beschrijven wat een student geacht wordt te weten, te begrijpen en te kunnen toepassen na afronding van een leerperiode. Leeruitkomsten moeten voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- **Leerwegaafhankelijk:** ze stellen studenten in staat een eigen leerweg te bepalen.
- **Representatief** voor de leerresultaten van de opleiding.
- **Herkenbaar** voor het werkveld.
- **Specifiek en meetbaar:** ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegaafhankelijke toetsing.
- **Transparant:** de relatie tussen leerresultaten, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk.

- Samenhangend: ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere eenheden van leeruitkomsten.
- Duurzaam: ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.

Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert.

Instroom

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De student voldoet aan de wettelijke instroomseisen. Uit een intake assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. De opleiding laat zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van een toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de toegelaten student in aanmerking komt.

De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartite overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en

de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt daaraan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten.

De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen.

Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten.

Begeleiding

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De

opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.

Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting algemeen beoordelingskader: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting algemeen beoordelingskader: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Aanvullende toelichting voor het experiment leeruitkomsten: De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar bij aan het behalen van de leeruitkomsten. Bij de beoordeling van eindwerken hanteert het panel de voorschriften uit het kader bestaande opleidingen. Het panel maakt een adequate en representatieve selectie van de eindwerken die het wil zien. Indien er nog geen eindwerken beschikbaar zijn, bekijkt het panel tussenwerken.

In geval van een gelijktijdige beoordeling van meerdere verwante opleidingen van een instelling, kunnen instelling en panel een afwijkende afspraak maken over het aantal te beoordelen eindwerken. Uitgangspunt is dan dat het panel werken bekijkt van ten minste vier studenten per opleiding.

1.4 Oordelen en beslisregels

Accreditatiebeoordeling

Bij de accreditatiebeoordeling voorziet het panel elke standaard van een oordeel uit de reeks: voldoet, voldoet ten dele, of voldoet niet. Het panel adviseert tevens een gewogen en gemotiveerd eindoordeel over de opleiding: positief, positief onder voorwaarden, of negatief. Daarbij neemt het de beslisregels uit het kader bestaande opleidingen in acht.

2 Procedure

Grondslag voor de beschrijving van het beoordelingsproces is het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (september 2018). Aanvullende zaken staan in dit protocol beschreven.

In geval van een beoordeling gelijktijdig met de reguliere accreditatiebeoordeling hanteert de NVAO het reguliere tarief voor behandeling van een opleidingsbeoordeling. In geval van een aanvullende beoordeling, niet gelijktijdig met de reguliere accreditatiebeoordeling, factureert de NVAO geen kosten.

De wijze van indienen en kosten staan beschreven op de website van de NVAO (www.nvao.net).

2.1 Accreditatiebeoordeling

Beoordelingsproces

De procedure van het accreditatieproces van experimenteervarianten is gelijk aan de accreditatieprocedure van reguliere opleidingen.⁴ De instelling en het panel hanteren het Protocol Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten van de NVAO ten behoeve van de beoordeling van experimenteervarianten.

Indien de beoordeling van een experimenteervariant gelijktijdig plaatsvindt met de beoordeling van de reguliere opleiding, dan dient de instelling in de zelfevaluatie en het panel in het visitatierapport duidelijk onderscheid te maken tussen de verschillende varianten.

Wanneer een instelling meerdere experimenteervarianten gelijktijdig laat beoordelen, mag de instelling de verschillende beoordelingen laten opnemen in één rapport, mits per opleiding het oordeel duidelijk en navolgbaar is op elk van de standaarden en over de experimenteervariant als geheel.

Panelsamenstelling

Net als bij een reguliere accreditatiebeoordeling ligt het initiatief tot panelsamenstelling bij de instelling, die een voorstel panelsamenstelling aan de NVAO voorlegt. De instelling vermeldt bij de aanvraag dat het een beoordeling betreft van (een) experimenteervariant(en).

Een aandachtspunt bij de panelsamenstelling is de noodzakelijke, specifieke expertise in het panel ten aanzien van het gehanteerde onderwijsconcept en de wijze van toetsing in de experimenteervariant(en). Verder voldoet het panel aan de reguliere eisen die gelden voor panelsamenstelling en de uitvoering van het beoordelingsproces.

In geval van een beoordeling van meerdere experimenteervarianten tegelijkertijd dienen per opleiding die door het panel beoordeeld wordt ten minste twee panelleden gerelateerd te zijn aan het domein van die opleiding. Zij dienen in staat te zijn gezamenlijk ten minste de vereisten vakinhoudelijke en onderwijsdeskundigheid af te dekken. Indien deze expertise op het terrein van de opleiding ingebracht wordt door één panellid, dan mag het tweede panellid iets 'verder' van de opleiding af staan en afkomstig zijn uit een verwant vakgebied of verwant werkveld aan het vakgebied of werkveld waartoe de opleiding behoort, om samen de vakinhoudelijke, onderwijs- en/of werkvelddeskundigheid af te dekken. In een dergelijk geval beschikt het panel als geheel, voor de beoordeling van meerdere opleidingen, over de vereiste overige deskundigheden.

Aanvraag

⁴ Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het studentenhoofdstuk in de zelfevaluatie en het ontwikkelgesprek als onderdeel van het locatiebezoek.

De instelling dient de aanvraag om accreditatie van een experimenteervariant in bij de NVAO, vergezeld van het visitatierapport van het panel. In de aanvraag dient de instelling duidelijk te vermelden dat het gaat om de beoordeling van (een) experimenteervariant(en).

Indien de beoordeling van de experimenteervariant(en) gelijktijdig plaatsvindt met een reguliere accreditatiebeoordeling, dient de instelling het rapport in gelijktijdig met de reguliere accreditatieaanvraag, volgens het visitatierooster van de NVAO.

Indien de beoordeling van de experimenteervariant(en) plaatsvindt voorafgaand of na de reguliere accreditatiebeoordeling, dient de instelling het rapport in uiterlijk zes maanden na de uitgevoerde visitatie.

Besluitvorming NVAO

De NVAO komt op basis van het visitatierapport van het panel en eventuele toelichting gemotiveerd tot een eigenstandig oordeel en besluit. Indien het panel en de NVAO een experimenteervariant positief beoordelen, wordt dit oordeel toegevoegd aan het accreditatiebesluit van de reguliere opleiding. Voor experimenteervarianten die niet gelijktijdig met de reguliere opleiding beoordeeld worden, betekent dit dat de instelling een aanvullend besluit ontvangt. De bestaande inleverdatum van de opleiding blijft van kracht.

In de visitatie kan het panel aangeven dat er tekortkomingen zijn die binnen afzienbare tijd kunnen worden weggenomen en het eindoordeel positief onder voorwaarden geven. In dat geval stelt de instelling een plan op voor het wegnemen van de tekortkomingen en vraagt hierover het advies van de opleidingscommissie wanneer de opleidingscommissie wettelijk is voorgeschreven of, wanneer deze niet wettelijk is voorgeschreven, van het panel. De instelling voegt het verbeterplan en het advies van de opleidingscommissie of het panel bij het visitatierapport en dient deze stukken in bij de NVAO. De NVAO betreft het verbeterplan bij haar besluit en kan de experimenteervariant een verbeterperiode toekennen van ten hoogste twee jaar. Ook wanneer de NVAO eigenstandig tot een besluit positief onder voorwaarden komt, kan zij de opleiding een verbeterperiode toekennen van ten hoogste twee jaar, na goedkeuring van een verbeterplan. Voor het einde van de verbeterperiode wordt de experimenteervariant opnieuw beoordeeld door bij voorkeur hetzelfde panel.

In geval de nieuwe beoordeling leidt tot een positief oordeel dat de NVAO overneemt, kan de instelling doorgaan binnen het experiment. De NVAO informeert de instelling hierover schriftelijk en de instelling ontvangt een aanvullend besluit.

In geval van een negatief besluit van de NVAO zendt de NVAO dit besluit aan de minister en dient de instelling de experimenteervariant te stoppen. De accreditatie van een eventueel betrokken reguliere (voltijdse) opleiding is hierbij niet in het geding. De reguliere deeltijdse of duale variant, die de formele basis voor de experimenteervariant vormde, blijft deel uitmaken van het besluit, maar niet de experimenteervariant zelf (deze besluitvorming is overeenkomstig de brief van 13 juli 2016 van de NVAO aan de deelnemende hogescholen in het experiment leeruitkomsten). Indien de opleiding alleen in deeltijdse en/of duale variant wordt aangeboden en het besluit over deze opleiding negatief is, dient de gehele opleiding te stoppen; er is immers sprake van één opleidingsvariant en die voldoet niet.

3 Documentatie

In geval van een accreditatiebeoordeling stemt de instelling met het panel af welke documentatie wordt aangeleverd als bijlagen bij de zelfevaluatie.

Opleidingen die participeren in het experiment onvolledige opleidingen voegen informatie toe over het toelatingsonderzoek, waarbij geldt dat dit aantoonbaar dekkend en passend moet zijn voor de eenheden van leeruitkomsten waarvoor de opleiding van de rechtspersoon hoger onderwijs geen onderwijsaanbod verzorgt.

Colofon

Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten

Protocol

April 2019

Samenstelling: NVAO • NEDERLAND

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 28 • 2514 JK Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net